

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o Prešernovi nagradi obsega:

- Zakon o Prešernovi nagradi – ZPreN-1 (Uradni list RS, št. 54/17 z dne 29. 9. 2017),
- Zakon o spremembah Zakona o Prešernovi nagradi – ZPreN-1A (Uradni list RS, št. 12/24 z dne 9. 2. 2024).

ZAKON

O PREŠERNOVI NAGRADI (ZPREN-1)

(neuradno prečiščeno besedilo št. 1)

1. člen

Ta zakon določa vrste državnih nagrad, ki se v Republiki Sloveniji podeljujejo za umetniške dosežke, ter postopek predlaganja in podeljevanja teh nagrad.

2. člen

Najvišje državne nagrade za umetniške dosežke so Prešernova nagrada in nagrade Prešernovega sklada.

3. člen

(1) Prešernova nagrada se lahko podeli ustvarjalki oziroma ustvarjalcu (v nadaljnjem besedilu: ustvarjalec), ki je s svojimi vrhunskimi umetniškimi dosežki v okviru svojega življenjskega opusa trajno obogatil slovensko kulturno zakladnico. Ustvarjalec jo lahko prejme le enkrat.

(2) Nagrada Prešernovega sklada se lahko podeli ustvarjalcu za vrhunske umetniške dosežke, ki so bili javnosti predstavljeni v zadnjih treh letih pred podelitvijo nagrad in pomenijo obogatitev slovenske kulturne zakladnice. V to obdobje se šteje obdobje treh let pred iztekom roka javnega poziva za predlaganje kandidatov za podelitev nagrad.

4. člen

(1) Nagrade se podelijo posameznikom, izjemoma se lahko podelijo skupini ustvarjalcev, kadar gre za tako celovito delo, da ni mogoče prepoznati oziroma ločiti posameznikovega umetniškega prispevka.

(2) Nagrada se posmrtno praviloma ne more podeliti. Izjemoma se lahko podeli, če je ustvarjalec še živel na dan, ko je upravni odbor Prešernovega sklada (v nadaljnjem besedilu: upravni odbor) prejel vse nominacije strokovnih komisij in lahko začne z odločanjem.

(3) Vsako leto se lahko podeli največ dve Prešernovi nagradi in šest nagrad Prešernovega sklada.

5. člen

Prešernove nagrade in nagrade Prešernovega sklada podeljuje upravni odbor.

6. člen

(1) Upravni odbor sestavlja 15 članic in članov (v nadaljnjem besedilu: člani), ki jih na podlagi predloga Vlade Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) imenuje Državni zbor Republike Slovenije iz vrst kulturnih ustvarjalcev ter uglednih strokovnjakov s področja kulture. Vlada oblikuje predlog imenovanja po izvedenem javnem pozivu zainteresirani javnosti za predlaganje kandidatov za člane upravnega odbora. Javni poziv objavi ministrstvo, pristojno za kulturo. Vlada pri oblikovanju predloga za imenovanje članov upravnega odbora ni vezana na v javnem pozivu prejete predloge, mora pa upoštevati ustrezno in enakovredno zastopanost vseh področij kulture in spolno uravnoteženost.

(2) Člani upravnega odbora se imenujejo za štiri leta. Posameznik je lahko imenovan za člana upravnega odbora največ dvakrat.

(3) Člani upravnega odbora na prvi seji, ki jo skliče minister, pristojen za kulturo, izmed sebe izvolijo predsednika.

(4) Če članu upravnega odbora predčasno preneha mandat več kot pol leta pred koncem mandata, se za čas do izteka mandata upravnega odbora imenuje nadomestni član. Član je lahko predčasno razrešen, če sam zahteva razrešitev, če se neutemeljeno ne udeležuje sej, ne ravna v skladu s tem zakonom ali če zaradi objektivnih razlogov ne more več opravljati svojih nalog.

(5) Delo članov upravnega odbora je častno. Člani upravnega odbora so upravičeni do povračila potnih stroškov in drugih morebitnih stroškov, povezanih z delom v upravnem odboru. Upravni odbor lahko odloči, da se namesto povračila stroškov iz prejšnjega stavka izplačujejo sejnine, katerih višina se določi s statutom.

7. člen

(1) Upravni odbor vsako leto objavi javni poziv k podaji predlogov za podelitev nagrad do konca marca v tekočem letu za naslednje leto.

(2) Kandidate za Prešernovo nagrado in nagrado Prešernovega sklada lahko predlagajo fizične osebe in pravne osebe, ki delujejo na področju kulture.

(3) Nagrade podeljuje upravni odbor na osrednji proslavi v počastitev slovenskega kulturnega praznika.

(4) Proslava v počastitev slovenskega kulturnega praznika je slovesen dogodek v počastitev umetniške ustvarjalnosti in kulture. Za organizacijo proslave, vključno z izborom avtorjev, je pristojen Koordinacijski odbor za državne proslave in prireditve, v skladu s sklepom, ki določa protokolarna pravila. Slavnostni govornik na proslavi je predsednik upravnega odbora ali eden izmed njegovih članov.

(5) Prejemnike Prešernovih nagrad in nagrad Prešernovega sklada upravni odbor predstavi javnosti praviloma 3. decembra oziroma dva meseca pred podelitvijo nagrad.

8. člen

(1) Za pomoč pri izbiri prejemnikov nagrad upravni odbor imenuje strokovne komisije za posamezna področja umetnosti in pri tem upošteva tudi načelo spolne uravnoteženosti pri sestavi komisij. Število strokovnih komisij, ki jih je lahko največ šest, področje njihovega dela, sestava, mandat, naloge, način dela in njihovo financiranje se določijo s statutom.

(2) Strokovne komisije zbirajo predloge v času trajanja javnega poziva iz prvega odstavka prejšnjega člena in jih skupaj s svojimi predlogi enakopravno upoštevajo pri dokončnem izboru nominacij, ki ga predložijo upravnemu odboru. Vsaka strokovna komisija poda upravnemu odboru dva predloga za Prešernovo nagrado in dva predloga za nagrado Prešernovega sklada ter pri tem upošteva načelo spolne uravnoteženosti.

(3) Upravni odbor sprejme odločitve o nagrajenkah oziroma nagrajencih (v nadaljnjem besedilu: nagrajenci) zgolj na podlagi nominacij strokovnih komisij.

9. člen

(1) Nagrajenec Prešernove nagrade oziroma nagrajenec Prešernovega sklada prejme denarno nagrado, diplomo in pisno utemeljitev.

(2) Upravni odbor določi višino denarne nagrade glede na sredstva, ki so v ta namen zagotovljena v proračunu Republike Slovenije tako, da je razmerje med Prešernovo nagrado in nagrado Prešernovega sklada 3 proti 1.

10. člen

Člani upravnega odbora, člani strokovnih komisij in drugi, ki sodelujejo v postopku izbire, so do razglasitve nagrad zavezani k molčečnosti o predlaganih in izbranih kandidatih.

11. člen

(1) Prešernov sklad ima statut, ki podrobneje določa:

- pravice in dolžnosti ter način dela in odločanja upravnega odbora,
- način oblikovanja strokovnih komisij in področja njihovega dela,
- postopek predlaganja kandidatov za nagrade in odločanja o podelitvi nagrad,
- izročitelja nagrad v okviru proslave ter
- način zagotavljanja obveščanja javnosti o nagradah in nagrajencih.

(2) Statut sprejme upravni odbor v soglasju z vlado in se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

12. člen

(1) Sredstva za dodeljevanje nagrad in delo upravnega odbora zagotavlja Republika Slovenija.

(2) Strokovna in administrativna dela za upravni odbor opravlja ministrstvo, pristojno za kulturo.

Zakon o Prešernovi nagradi – ZPreN-1 (Uradni list RS, št. [54/17](#)) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

13. člen

Upravni odbor sprejme statut Prešernovega sklada najpozneje v štirih mesecih od uveljavitve tega zakona.

14. člen

Člani upravnega odbora, imenovani pred uveljavitvijo tega zakona, nadaljujejo z delom do izteka mandata, za katerega so imenovani.

15. člen

Poziv za predlaganje kandidatov, začel pred uveljavitvijo tega zakona, se konča v skladu z dosedanjimi predpisi.

16. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o Prešernovi nagradi (Uradni list RS, št. 29/91-I).

17. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah Zakona o Prešernovi nagradi – ZPreN-1A (Uradni list RS, št. [12/24](#)) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

»PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

3. člen

Upravni odbor Prešernovega sklada uskladi Statut Prešernovega sklada (Uradni list RS, št. 66/18) s tem zakonom najpozneje v štirih mesecih od uveljavitve tega zakona.

4. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.